

Eslövs kommuns Energi- och klimatplan 2.0

Lägesrapport för 2016

Inledning

Eslövs kommuns Energi- och klimatplan 2.0 antogs i kommunfullmäktige den 27 april 2015, planen är en strategi och handlingsplan för energieffektivisering och klimatarbete under 2015-2020. Utformningen av arbetet kring Eslövs lokala miljömål pågår och här ingår Energi- och klimatplanen som ett viktigt dokument. Miljömålsprogrammet säger att Eslövs kommun ska bli 100 % fossilbränslefritt till 2020, energianvändningen ska minska och energiproduktionen ska öka.

Under 2016 har fokus i arbetet med Energi- och klimatplanen varit genomförande av åtgärder och att ta fram olika styrdokument för respektive åtgärd. Energi- och klimatplanen är indelad i fem områden med 44 stycken åtgärder, områdena lyder enligt följande; 1. Energieffektivisering, 2. Energiproduktion, 3. Transporter, 4. Resor och möten och 5. Energi- och klimatinformation. Befintliga åtgärder som inte slutförts i den förra Energi- och klimatplanen för 2010-2014 har arbetats in i de fem nya områdena.

Denna rapport består dels av energistatistik för 2016 och dels en lägesrapport som områdesansvariga har lämnat in.

Uppföljning fossilbränslefritt 2020 för år 2016

Eslövs kommun har antagit utmaningen 100 %

fossilbränslefritt inom el, värme och transporter till år 2020.

Kommunens status för 2016 visas i Figur 1.

Fossilbränslefria kommuner i Södra Skåne

Utöver utmaningen är Eslövs kommun med i projektet Fossilbränslefria kommuner i Södra Skåne, som leds av Länsstyrelsen och är ett projekt där tio skånska kommuner ska arbeta för att minska sin användning av fossil energi till ett minimum.

För att nå dessa mål, så ska kommunerna jobba med fem följande arbetspaket:

- ✓ inventera användningen av fossila bränslen, men även jobba med information inom organisationen och till medborgare.
- ✓ analysera i vilken omfattning man använder fossila bränslen i sina egna bilar och ta fram åtgärder för att nå målen.
- ✓ analysera klimatpåverkan från sina tjänsteresor och arbeta för andra alternativ, webbmöten, fossilfria alternativ och klimatkompensation.
- ✓ efterfråga fossilfria alternativ hos sina leverantörer av fjärrvärme och annan uppvärmningsenergi.
- ✓ söka lösningar för lokaler som kommunen hyr av andra fastighetsägare liksom för lokaler som kommunen själv hyr ut. Här kan gröna hyresavtal vara en möjlighet.

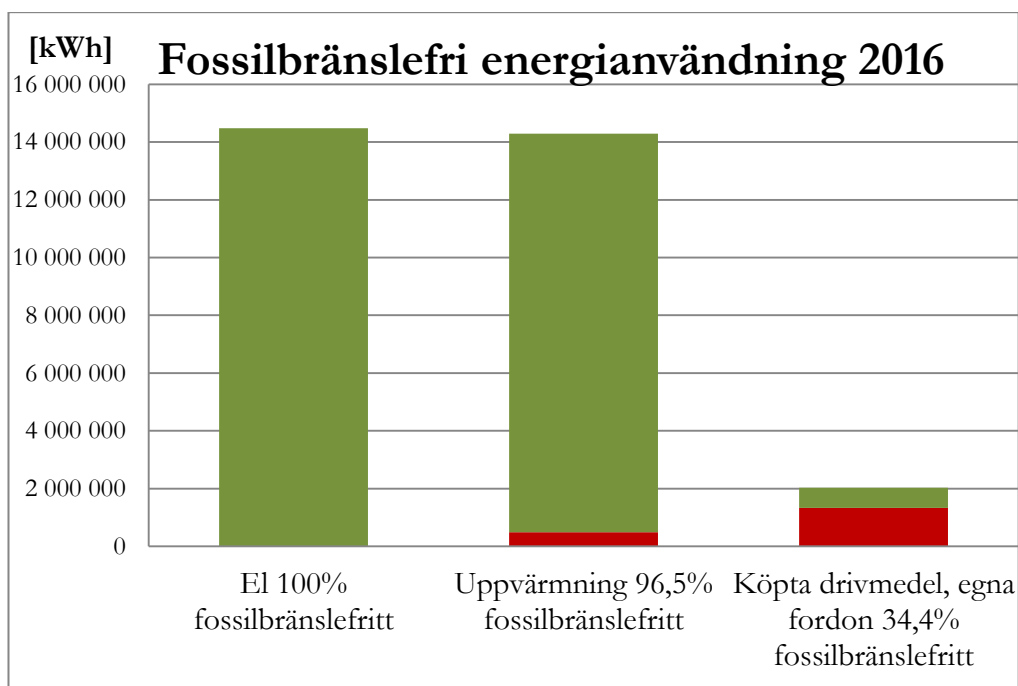
Eslövs kommuns största utmaning är bilarna och transporterna, där det är störst andel fossilt bränsle kvar.

El

Eslövs kommun köper in 100 % förnybar el, under 2016 köptes det första halvåret in förnybar el från vind och vatten och under andra halvåret förnybar el från vatten, förändringen berodde på att kommunen bytte elavtal i mitten på året. Detta resulterar i att målet med att vara fossilfri inom el är uppnått.

Uppvärmning

Inom området uppvärmning har det skett en positiv utveckling sedan 2009 då andelen fossilt bränsle låg på runt 30 %, 2016 var andelen förnybart 96,5 %. Krafringen, som levererar fjärrvärme, arbetar intensivt med att bli fossilfria till 2020 och har också antagit utmaningen 100 % fossilbränslefritt till 2020. Den fjärrvärme som levererades av Krafringen i Eslöv under 2016 var fossilfri till 96 %. Kommunen och ebo, det kommunala bostadsbolaget, köper även fjärrvärme av Farmarenergi i Eslöv, som baseras på flis och är ett förnybart bränsle.

Figur 1. Eslövs kommuns status för energianvändningen 2016. Utvecklingen mot en fossilbränslefri kommun går framåt, de största utmaningarna ligger under område transporter, även om vi kan se en positiv utveckling varje år, se mer under avsnitt Transporter på sida 5.

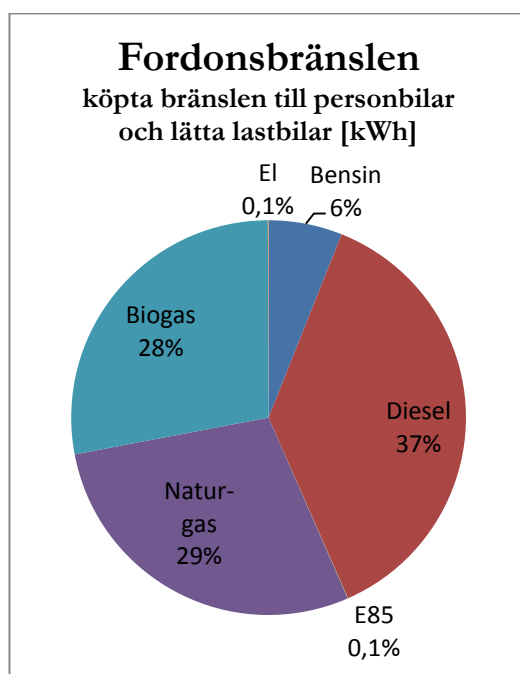
Energieffektivisering i byggnader

Än om arbetet med fossilfri uppvärmning är på god bit till 100 % så fortsätter arbetet med att energieffektiva i byggnader. En del justeringar och inställningar skedde under året, vilket leder till ökad driftssäkerhet och energioptimeringar. Vid nybyggnation ställs krav på energieffektiva byggnader, som även är en åtgärd i Energi- och klimatplanen. Eftersom byggnader köps, säljs, rivs och byggs varierar energistatistiken från år till år och blir missvisande att jämföra, men det finns numera byggnader som är referensobjekt.

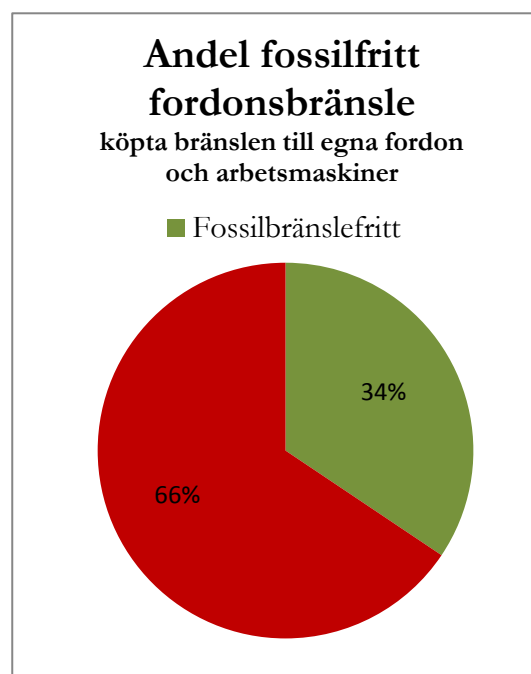
Därmed har det under 2016 blivit bättre statistikövervakning vilket resulterar i att det finns jämförbara siffror på energianvändningen där vi kan se att energieffektiviseringen ökar och energianvändningen minskar, läs mer under Energieffektivisering på sida 9.

Transporter

Eslövs kommun arbetar aktivt för att få de egna transporterna att köra på fossilfritt bränsle till 2020. Riktlinjer för inköp av fordon styr inköpen till biogas- och elbilar. För närvarande kan 58 % av kommunens bilar köras på förnybart bränsle och målet är att alla bensin- och dieslbilar ska vara utbytt till 2020. Fortfarande är inköpet av fossilt drivmedel stort, men det minskar för varje år. Mellan 2014 och 2015 ökade inköpet av fordonsgas med hela 60 % vilket det har fortsatt att göra mellan 2015 och 2016 också. Detta har resulterat i att andra fossila drivmedel har minskat markant. Fordonsgasen är i diagrammet uppdelad på hälften biogas och hälften fossilgas, då avtal om att endast köpa ren biogas saknades under 2016. Dock finns ett sådant avtal nu tecknat för 2017, ett sådant avtal hade ökat den fossilfria andelen från 34 % till 63 %.

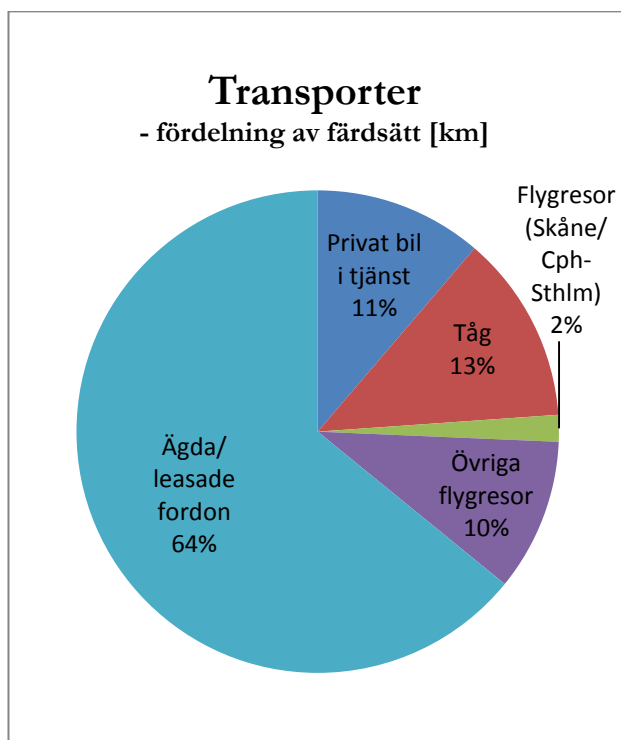

Figur 3. För några år sedan stod bensin och diesel för den största delen av drivmedel, nu kan vi se en minskning av bensin och diesel. Det beror främst på att dieslbilar och bensinbilar byts ut mot gas- och elbilar.

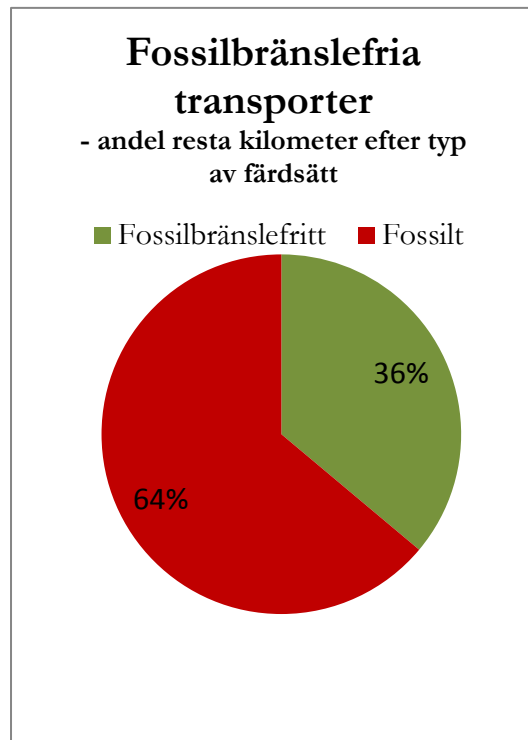

Figur 2. Av det bränsle som köps in till kommunen är idag 34 % fossilbränslefritt. Hänsyn är tagen till låginblandning av förnybar energi i fossila drivmedel.

Eslövs kommun har riktlinjer för resor och möten som antogs 2014. Resor med cykel, Skånetrafikens kollektivtrafik eller gång räknas som fossilfria och sammanställs inte i nuläget, utan det är resor med kommunens bilar, privata bilar, tågresor med SJ och flyg som följs upp. Antal körda kilometer med kommunens bilar ökande något mellan 2015 och 2016, detta beror dels på att kommunen tagit över mat- och elevtransport i egen regi. Det finns en problematik med uppföljningen då vi inte kan utläsa varje genomförd resa samt att vi vill att egen bil i tjänst ska minska, där effekten troligtvis blir ökad körning på kommunens bilar. Under 2016 bytte kommunen resebyrå, vilket har medfört svårigheter med uppföljningen, men vi kan se att mellan 2015 och 2016 minskade sträckorna och totala mängden utsläpp av CO₂ från flygresorna, men ändå kvarstår flyget för 99 % av de utsläpp av CO₂ som gjordes till följd av längre tjänsteresor. Från statistiken kan vi se att vi har flugit ungefär samma antal flygresor som 2015 men vi hoppas kunna se en förändring i nästkommande uppföljning med hänsyn till klimatväxlingen. Under 2016 infördes nämligen klimatväxling, vilket medför att kommunen numera klimatväxlar alla flygresor och det blir först jämförbart om det gett någon effekt under 2017. Om inte, kommer det utredas om klimatväxlingen behöver justeras.

Figur 5. Fördelningen av resesätt per kilometer bland tjänsteresor som inte är cykel, resor med Skånetrafikens eller gång.

Figur 4. Tjänsteresor med kommunens bilar, privata bilar, tåg (ej Skånetrafikens) och flyg.

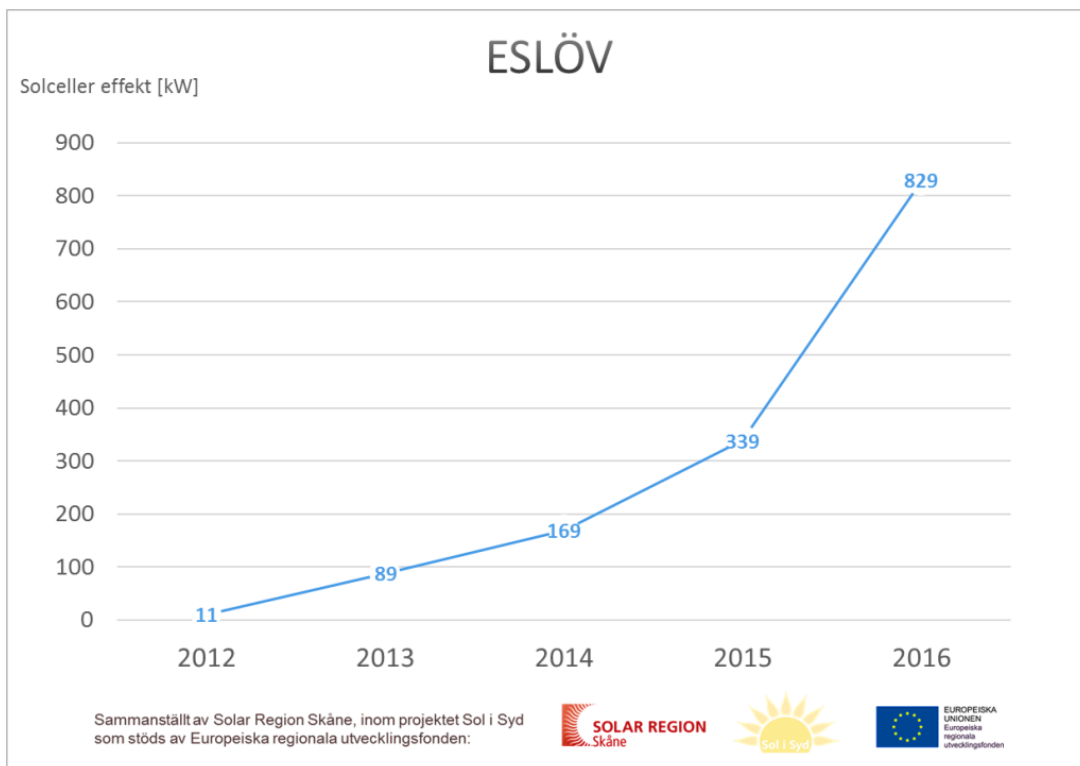
Energiproduktion

Inom Eslövs kommun produceras det stora mängder förnybar energi, faktiskt större än hela kommunens behov. Detta gör Eslöv till en nettoproducent av energi. Den största delen av produktionen kommer från Örtoftaverket i form av el och värme, samt vindkraften, som är mycket utbredd i kommunen. Fjärrvärmenätet är numera sammanbyggt med Landskrona och Helsingborg, det innebar för 2016 att det importerades mer energi från Landskrona och Helsingborg än vad som exporterades till ledningen, där av minskad produktion från Örtoftaverket. 2016 var produktionen av förnybar energi (el och värme) i Eslövs kommun cirka 615 GWh (ej inräknat privata värmekällor på förnybar energi). Detta kan ställas i relation till att hela kommunens användning av el var 253 GWh (2016). Nedan följer exempel på förnybar energiproduktion i Eslövs kommun under 2015 och 2016.

Förnybar energiproduktion	2015 (MWh)	2016 (MWh)
Örtoftaverket el (förnybar del)	160 707	154 074
Örtoftaverket värme	442 484	337 047
Vindkraft	133 000	109 218
Solel ebo	10	34
Solvärme kommunen	273	275
Solvärme ebo	60	60
Biogasproduktion Ellinge	11 957	10 754
El från sterligmotorer (deponigas) Merab	20	69
Värme från sterligmotorer (deponigas) Merab	51	180
Summa MWh	748 561	611 711

I tabellen kan vi se att solenergin ökar, under 2016 sattes det upp fler anläggningar och planen är att det ska fortsätta öka under 2017. Arbetet med att öka andelen förnybar energi i kommunen drivs också genom att underlätta för företagare och privatpersoner att investera i framför allt solenergi. Kommunens energi- och klimatrådgivare erbjuder aktiv rådgivning inom förnybar energi och Eslövs kommun tog fram generösa riktlinjer för avgifter och bygglov för solenergianläggningar under 2014. Under 2016 lanserades även en solpotentialkarta som är ett hjälpmedel för företagare och privatpersoner och ger svar på hur mycket solenergi

som kan produceras på ett tak under ett år samt att det ges en första indikation på hur lönsamt det är att investera i solceller på en fastighet. I tabellen nedan kan vi se hur solceller har ökat i Eslöv. Vid årsskiftet fanns det 58 solcellsanläggningar installerade som är anslutna till elnätet, med en sammanlagd effekt på 829 kW. Solcellerna kan årligen producera 746 100 kWh el från solen.

Figur 6. Antalet solcellsanläggningar ökade med 53 % under 2016 och den installerade effekten har ökat med 145 % i Eslövs kommun. Sammanställningen sker av Solar Region Skåne.

Resultat för åtgärder i Eslövs kommuns Energi- och klimatplan 2.0

Nedan följer en sammanfattning av det arbete som gjorts under 2016 inom respektive område baserat på rapporter från de områdesansvariga. Resultaten av lägesbeskrivningarna kommer att ligga till grund för bedömning av behov av extra insatser i arbetet under 2017 för att nå målen till år 2020.

Område 1. Energieffektivisering

Ansvarig för område 1; Niklas Helgesson och Hampus Trelid, Serviceförvaltningen.

Arbetet med energi- och klimatplanen följer tidplanen och Serviceförvaltningen nådde sitt egna fastighetsmål med att minska energianvändningen och mediaförbrukningen (el, vatten, värme) i kommunens fastigheter med 10 % under 2016. Målet är att det ska minska med 10 % per år fram till 2018.

Följande åtgärder har genomförts som har bidragit till måluppfyllnaden;

- Implementerat riktlinjer för inomhustemperaturer
- Tekniska utbyte av installationer
- Justerat ventilationstider i förhållande till verksamhetstider
- Statistikövervakning av all mediaförbrukning (el, vatten, värme)
- Bytt ut armaturer och belysning från kvicksilverlampor till LED på skolgårdar och på byggnadsfasader
- Skapat en egen budget för energieffektivisering
- Skapat en 100 % energiingenjörstjänst

Det har även monterats solfångare i Hurva på Bokebo förskola som beräknas vara i drift under 2017 samt att Serviceförvaltningen har tagit beslut om att anställa en hållbarhetsutvecklare under 2017.

Vidare kommer Serviceförvaltningen starta upp åtgärderna med prioritet 2, där utmaningen är att fortsätta leverera resultat.

Område 2. Energiproduktion och område 5. Energiinformation

Ansvarig för område 2 och 5; Erika Fjellkner, Miljö och Samhällsbyggnad.

Arbetet med åtgärderna går sakta men säkert framåt. Några åtgärder är inte längre aktuella då det sker en del förändringar i omvärlden, särskilt när det gäller teknikutveckling. Samt att en del åtgärder kräver mer resurser och omfattande insatser, där av har några tidsplaner avstannat. Och andra sidan är många åtgärder igång och pågår löpande fram till år 2020.

Följande resultat har levererats under året:

- En solpotentialkarta har tagits fram över hela kommunen i samarbete med Krafringen. Solpotentialkartan är ett verktyg där medborgarna kan gå in och scanna av sitt tak för att få reda på sin solpotential till att installera solpaneler.
- Energipriset har instiftats tillsammans med Krafringen och Skånska Dagbladet, likt det befintliga miljöpriset. 2016 delades energipriset ut till *Den Blå Gården*, som är ett privat initiativ och syftar till att bli helt självförsörjande med eldrift i fokus.

Vidare kommer Miljö och Samhällsbyggnad försöka avsätta mer tid och resurser för att genomföra åtgärder och uppfylla målen.

Område 3. Transporter

Ansvarig för område 3; Kristoffer Tønning, Miljö och Samhällsbyggnad.

Det saknas projektplaner för åtgärderna men trots det är mycket arbete igång inom åtgärderna. Det är en utmaning att få ihop helheten med centrumplansutvecklingen och cykelplanen i förhållande till åtgärderna samt att avsätta tid och resurser till alla åtgärder.

Följande resultat har levererats under året:

- Trafikutredningen är klar och kommer ligga till grund för arkitektävlingen av Stora torg, som i sin tur resulterar utformandet av Stora torg och kringliggande gator och gång- cykelvägar.
- En semisnabbladdare för elfordon har installerats i Badhusparken, (Bastuvägen/Östergatan). Laddaren är försedd med två uttag vilket resulterar två laddplatser för elfordon.

- Underlag för införande av betalparkering har tagits fram, ärendet är uppe för beslut och målet är att systemet införs under 2017. Vid upphandling av parkeringsautomater kommer solcellsdrift tas i anspråk.

Cykelplanen kommer att skjutas upp och inväntar resultaten på centrumplansutvecklingen. Vidare kommer Miljö och Samhällsbyggnad få mer personalresurser under 2017 som förhoppningsvis kommer resultera i att mer arbete genomförs inom åtgärderna.

Område 4. Resor och möten

Ansvarig för område 4; Ingela Lundqvist Miljö och Samhällsbyggnad.

Arbetet har under året varit lite rörigt och det är otydligt vad åtgärderna har inneburit från början. Bakgrunden kring åtgärderna saknas och det behöver vi få med oss till framtida arbete. Ändå är några åtgärder klara eller på gång och andra avvaktas på grund av att de kräver budget.

Följande resultat har levererats under året:

- Klimatväxlingsmodellen har kommit igång och under 2016 klimatväxlades det 123 300 kronor där pengarna resulterade tre elcyklar och bidrag till två laddstolar. Klimatväxling innebär att resor som leder till klimatutsläpp beläggs med en avgift, i detta fall flygresor och resor med egen bil i tjänst, som sedan finansierar projekt inom kommunorganisationen som bidrar till minskad klimatpåverkan. Systemet kommer att utvärderas för att förbättras och eventuellt behöva justeras för att ge större effekt.

Vidare kommer Miljö och Samhällsbyggnad lägga mer fokus på resor och transporter inom projektet Fossilbränslefria kommuner i Södra Skåne, vilket kommer generera resultat i åtgärderna. Det kommer även ses över möjligheten till att införa nya åtgärder eller göra en bedömning och urval på vilka åtgärder som ger mest effekt på målen. Områdets största utmaning är att implementera rutiner och att ändra beteende inom kommunorganisationens resor.

Eslövs kommun har antagit utmaningen 100 % fossilbränslefri till 2020.

Det innebär bland annat att vi:

- Köper in förnybar el från vind och vatten.
- Har antagit en resepolicy samt arbetar aktivt med att köpa in cyklar, elcyklar och att byta ut våra fordon till fossilfria alternativ.
- Har fasat ut oljeeldning bland våra fastigheter och använder bland annat bioolja och pellets istället. Vi köper in förnybar gas till våra gaspannor, men på sikt ska de bytas ut helt.
- Arbetar med att placera om kommunens placeringar till hållbara fonder och investeringar.
- Läger ner ett stort arbete på att minska matsvinnet.

Vill du också anta utmaningen?

Gå in på www.klimatsamverkanskane.se

Kontaktperson:
Lisa Lindblad, Energisamordnare
Miljö och Samhällsbyggnad, Miljöavdelningen
Eslövs kommun
241 80 Eslöv
0413-621 59, lisa.lindblad@eslov.se